

Udlændinge- og Integrationsministeriet
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Gammeltorv 22
DK-1457 København K
Tlf. +45 33 13 25 12
Fax +45 33 13 07 17

www.ombudsmanden.dk
post@ombudsmanden.dk

Personlig henvendelse: 10-14
Telefonisk henvendelse:
Man.-tors. 9-16, fre. 9-15

Sagsbehandlingen i sager om bevis for og bevarelse af dansk indfødsret

27-01-2017

1. Indledning

Dok.nr. 17/00124-1/MJG
Bedes oplyst ved henvendelse

I forlængelse af min udtalelse af 11. august 2016 om Udlændinge-, Integrations- og Boligministeriets (nu Udlændinge- og Integrationsministeriets) sagsbehandling mv. i sager om bevis for og bevarelse af dansk indfødsret (vedlagt) vender jeg nu tilbage til spørgsmålet om sagsbehandlingen mv. i disse sager.

+ bilag

Jeg beder under henvisning til § 17, stk. 1, i lov om Folketingets Ombudsmand (lovbekendtgørelse nr. 349 af 22. marts 2013) Udlændinge- og Integrationsministeriet om at redegøre for de forhold, som er omtalt i pkt. 2-5 nedenfor.

Jeg beder om at modtage oplysninger om både sager om bevis for og bevarelse af dansk indfødsret, idet jeg går ud fra, at det stadig ikke er muligt for ministeriet at sondre mellem de to sagstyper i forbindelse med udtræk af statistiske oplysninger i ministeriets sagsbehandlingssystem.

2. Sagsbehandlingstid

Jeg beder Udlændinge- og Integrationsministeriet om at redegøre for den gennemsnitlige sagsbehandlingstid i sager om bevis for og bevarelse af dansk indfødsret i 2016.

Jeg beder også Udlændinge- og Integrationsministeriet om at oplyse, hvor mange ansøgninger om bevis for og bevarelse af dansk indfødsret ministeriet har modtaget i 2016 (opgjort for hele året), og hvor mange sager ministeriet har afgjort i samme periode.

Jeg beder også Udlændinge- og Integrationsministeriet om at oplyse, hvor mange verserende sager om bevis for og bevarelse af dansk indfødsret ministeriet har, som er modtaget

- 1) for mere end 12, men højst 18 måneder siden,

- 2) for mere end 18, men højst 24 måneder siden og
- 3) for mere end 24 måneder siden.

Det fremgår af Udlændinge-, Integrations- og Boligministeriets udtalelse af 2. juni 2016 (ministeriets j.nr. 2014-9309-0123), at ministeriet på baggrund af en række effektiviseringstiltag forventede, at den gennemsnitlige sagsbehandlingstid i løbet af 2016 blev nedbragt til 9 måneder. I overensstemmelse hermed fremgår der aktuelt følgende af Udlændinge- og Integrationsministeriets hjemmeside:

"Sagsbehandlingstid

Sagsbehandlingstiden i sager om bevis for og bevarelse af dansk statsborgerskab er på nuværende tidspunkt ca. 10-12 måneder regnet fra ansøgningens modtagelse i Udlændinge- og Integrationsministeriet.

Det er dog en forudsætning for den forventede sagsbehandlingstid, at alle relevante oplysninger og dokumenter er vedlagt ansøgningen (...).

Udlændinge- og Integrationsministeriet forventer i løbet af 2016 at få nedbragt den gennemsnitlige sagsbehandlingstid i ministeriet til 9 måneder."

Det fremgår af hjemmesiden, at den senest er opdateret den 28. november 2016.

Jeg beder Udlændinge- og Integrationsministeriet om at oplyse, hvorvidt forventningen om at få nedbragt den gennemsnitlige sagsbehandlingstid i ministeriet til 9 måneder "i løbet af 2016" blev indfriet.

I den forbindelse bemærker jeg, at det ikke står mig helt klart, hvordan denne forventning nærmere skal forstås. Det anførte kan forstås sådan, at Udlændinge- og Integrationsministeriet forventede, at den gennemsnitlige sagsbehandlingstid i alle sager, som blev *afsluttet i 2016*, ville være nedbragt til 9 måneder. Det kan imidlertid også forstås sådan, at ministeriet forventede, at den gennemsnitlige sagsbehandlingstid i sager, der blev *afsluttet ved udgangen af 2016*, ville være nedbragt til 9 måneder.

Jeg beder på den baggrund Udlændinge- og Integrationsministeriet om at præcisere, hvordan forventningen om "i løbet af 2016" at få nedbragt den gennemsnitlige sagsbehandlingstid skal forstås.

Jeg beder endvidere ministeriet om at oplyse, hvad forventningen er for den gennemsnitlige sagsbehandlingstid i 2017.

3. Vejledningen i det danske pas om ansøgningstidspunktet for bevarelse af dansk indfødsret

I forbindelse med mit brev af 15. februar 2016 bad jeg ministeriet om at oplyse, om det forhold, at vejledningen i det danske pas om tidspunktet for indgivelse af en ansøgning om bevarelse af dansk indfødsret ikke stemte overens med vejledningen om ansøgningstidspunktet på ministeriets hjemmeside, gav anledning til overvejelser i forhold til at ændre vejledningen i passet.

Udlændinge-, Integrations- og Boligministeriet oplyste i sin udtalelse af 2. juni 2016 bl.a. følgende:

”Under henvisning til de senest iværksatte forbedringstiltag, samt til at det i samarbejde med det eksterne konsulentfirma skal vurderes, om der er nuværende sagsgange eller andet, der kan ændres med henblik på at sikre en mere effektiv sagsbehandling og kortere sagsbehandlingstid, hvorved sagsbehandlingstiden forventes nedbragt, finder Udlændinge-, Integrations- og Boligministeriet fortsat, at det ikke er hensigtsmæssigt at ændre i pasvejledningen på nuværende tidspunkt.

...

Det fremgår nu af ministeriets hjemmeside, at en ansøgning om bevarelse af dansk indfødsret som udgangspunkt kan indgives mellem det fyldte 21. og 22. år. Såfremt en ansøgning om bevarelse af dansk indfødsret er vedlagt dokumenter, der er udstedt af de officielle myndigheder i visse lande, kan ansøgningen dog indgives mellem det fyldte 20. og 21. år.

Det bemærkes, at det på hjemmesiden er angivet, hvilke landes officielle dokumenter, der er undtaget fra proceduren om forelæggelse for Ankestyrelsen.

Da hovedparten af de ansøgninger om bevarelse af dansk indfødsret, som modtages i ministeriet, ikke indeholder dokumenter, der skal forelægges for Ankestyrelsen, finder ministeriet heller ikke af den grund, at der bør ændres i den vejledning, der gives i det danske pas.”

Dette stemmer med de oplysninger, der aktuelt findes på Udlændinge- og Integrationsministeriets hjemmeside.

På den baggrund beder jeg på ny ministeriet om at oplyse, om der er anledning til at overveje at ændre i vejledningen i passet.

Jeg beder i den forbindelse Udlændinge- og Integrationsministeriet om at tage stilling til, om der kunne være anledning til at overveje at ændre vejledningen i

passet, således at der i passet henvises til ministeriets hjemmeside, hvor aktuel og mere retvisende vejledning findes.

4. Effektiviseringstiltag

Det fremgår af Udlændinge-, Integrations- og Boligministeriets udtalelse af 2. juni 2016, at ministeriet havde iværksat en række tiltag med henblik på at effektivisere sagsbehandlingen af sager vedrørende bevis for og bevarelse af dansk indfødsret.

Det fremgår ligeledes af udtalelsen, at der var igangsat et forløb med et eksternt konsulentfirma, der skulle "vurdere og udvikle implementerbare forbedrings- og effektiviseringsforslag i forhold til hele Indfødsretskontorets organisering, arbejdsprocesser og driftsledelse."

Det fremgår endvidere, at konsulentfirmaet skulle se på, om der var sagsgange eller andet, der burde ændres med henblik på at sikre "en mere effektiv sagsbehandling, herunder en kortere sagsbehandlingstid."

Jeg beder Udlændinge- og Integrationsministeriet om at redegøre for de resultater, som samarbejdet med det eksterne konsulentfirma hidtil har medført.

5. Sager der forelægges for Ankestyrelsen

Justitsministeriet (som på daværende tidspunkt havde ansvaret for behandlingen af sager om bevis for og bevarelse af indfødsret) anførte i udtalelse af 13. oktober 2014 til mig bl.a., at ministeriet havde ændret en række sagsgange for at sikre en hurtigere og mere effektiv sagsoplysning samt en tidligere bevarelse af henvendelser i de konkrete sager. Justitsministeriet anførte i den forbindelse bl.a. følgende:

"(...) Justitsministeriet har endvidere taget initiativ til drøftelser med Ankestyrelsen med henblik på at effektivisere behandlingen af sager om bevis for og bevarelse af dansk indfødsret, hvor sagens afgørelse forudsætter, at der foretages en ægthedsvurdering af eksempelvis vielsesattester eller fødselsattester."

Justitsministeriets udtalelse af 13. oktober 2014 vedlægges i kopi.

Af Udlændinge-, Integrations- og Boligministeriets udtalelse af 2. juni 2016 fremgår bl.a. følgende:

"Indfødsretskontoret har ... indført et internt sagsstyringssystem, hvor der løbende bliver fulgt op på tidsfrister i de konkrete sager i forbindelse med

indhentelse af yderligere oplysninger og dokumenter samt ved eventuel forelæggelse for Ankestyrelsen.

Dette betyder blandt andet, at ministeriet, såfremt det konstateres, at der ikke er modtaget et svar på en anmodning inden for den fastsatte frist, bringer sin henvendelse i erindring ved den pågældende part kort efter fristens udløb.

...

Ministeriet kan endvidere oplyse, at ansøgerne i de sager, der forelægges for Ankestyrelsen, bliver orienteret om, at sagen forelægges med henblik på en vurdering af, hvorvidt slægtskabet og/eller ægteskabet kan anerkendes efter dansk ret. Ministeriet oplyser i den forbindelse om Ankestyrelsens vejledende sagsbehandlingstid, samt at sagen som følge heraf ikke nødvendigvis kan forventes færdigbehandlet inden for den oprindeligt oplyste sagsbehandlingstid. Det oplyses endvidere, at sagen forventes færdigbehandlet inden for en nærmere angivet frist efter ministeriet har modtaget Ankestyrelsens vurdering.”

Det fremgår af en artikel i dagbladet Information den 3. januar 2017, at en dansk statsborger måtte vente 43 måneder på en afgørelse om bevis for dansk indfødsret til sine to sønner.

Ifølge artiklen beroede en væsentlig del af sagsbehandlingstiden på Ankestyrelsens indhentelse af oplysninger fra det danske konsulat i Togo.

Det fremgår også af artiklen, at Indfødsretskontoret flere gange rykkede Ankestyrelsen, og at Ankestyrelsen flere gange rykkede konsulatet for svar, idet der dog først kom svar fra konsulatet, da det den 21. juni 2016 blev kontaktet telefonisk af Ankestyrelsen.

Artiklen i Information afsluttes på følgende måde:

”Fra Udlændingeministeriet har Information modtaget en mail, hvori det hedder, at der i de to konkrete sager var behov for at høre andre myndigheder, herunder i udlandet, og en række omstændigheder medførte en lang sagsbehandlingstid.

’Det er selvfølgelig altid beklageligt, hvis sagsbehandlingstiden er længe, end burde have været,’ skriver ministeriet og tilføjer, at forløbet har givet ’anledning til en ændret procedure i forbindelse med Ankestyrelsens indhentelse af oplysninger fra udlandet.’”

Jeg har besluttet at undersøge den procedure, som Udlændinge- og Integrationsministeriet og Ankestyrelsen følger i de tilfælde, hvor sagen forelægges for Ankestyrelsen.

Jeg beder i den forbindelse Udlændinge- og Integrationsministeriet om generelt at redegøre for den praksis, som ministeriet og Ankestyrelsen aktuelt følger i sådanne sager, herunder redegøre for de ændringer, som er omtalt i den nævnte artikel.

Jeg beder om, at Udlændinge- og Integrationsministeriet indhenter en udtalelse om dette spørgsmål fra Ankestyrelsen, inden ministeriet svarer mig.

6. Svarfrist

Jeg beder venligst om at modtage Udlændinge- og Integrationsministeriets udtalelse **inden den 1. april 2017**.

Jeg har sendt en kopi af dette brev til Danes Worldwide til orientering.

Med venlig hilsen

Jørgen Steen Sørensen

Kopi til orientering:

Danes Worldwide

Skilleark

Dokumentnummer: 17/00124-1

Udlændinge-, Integrations- og Boligministeriet, Udlændingeafdelingen
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Gammeltorv 22
DK-1457 København K

Tlf. +45 33 13 25 12

Fax +45 33 13 07 17

www.ombudsmanden.dk
post@ombudsmanden.dk

Personlig henvendelse: 10-14

Telefonisk henvendelse:

Man.-tors. 9-16, fre. 9-15

Udlændinge-, Integrations- og Boligministeriets sagsbehandling mv. i sager om bevarelse af dansk indfødsret

11-08-2016

Ved brev af 15. februar 2016 stillede jeg en række spørgsmål til Udlændinge-, Integrations- og Boligministeriet vedrørende ministeriets sagsbehandling i sager om bevarelse af dansk indfødsret. Jeg henvendte mig til ministeriet i forlængelse af min udtalelse af 1. juni 2015 om sagsbehandlingen mv. i sådanne sager.

Dok.nr. 16/00423-14/MJG
Bedes oplyst ved henvendelse

Udlændinge-, Integrations- og Boligministeriet har ved udtalelse af 2. juni 2016 besvaret mine spørgsmål, og jeg har nu gennemgået ministeriets udtalelse.

Samlet finder jeg udviklingen i sagsbehandlingstiderne og i sagsbeholdningen i sager om bevis for og bevarelse af dansk indfødsret positiv, omend jeg mener, at der er grund til at være særligt opmærksom på den gruppe af verserende sager, hvis sagsbehandlingstid bliver betragteligt længere end ét år (pkt. 2 nedenfor).

Jeg finder det uhensigtsmæssigt, at vejledningen om ansøgningstidspunktet i det danske pas stadig ikke stemmer overens med den vejledning om ansøgningstidspunktet, som fremgår af ministeriets hjemmeside, og således fortsat ikke i alle situationer er retvisende (pkt. 3 nedenfor).

Jeg har i øvrigt noteret mig Udlændinge-, Integrations- og Boligministeriets svar, og jeg finder ikke anledning til på nuværende tidspunkt at foretage mig mere i sagen.

Jeg vil i begyndelsen af 2017 bede Udlændinge-, Integrations- og Boligministeriet om at underrette mig om sagsbehandlingstiden mv. for 2016.

Ombudsmandens udtalelse

1. Indledning

I 2014 henvendte Danes Worldwide sig til mig. Foreningen oplyste, at nogle af dens medlemmer havde oplevet en række problemstillinger i forbindelse med behandlingen af sager om bevarelse af dansk indfødsret (§ 8 i lov om dansk indfødsret, jf. lovbekendtgørelse nr. 422 af 7. juni 2004 med senere ændringer).

På baggrund af foreningens oplysninger bad jeg under henvisning til § 17, stk. 2, i lov om Folketingets Ombudsmand (lovbekendtgørelse nr. 349 af 22. marts 2013) Justitsministeriet – der på daværende tidspunkt havde ressortansvaret for indfødsret – om en nærmere redegørelse for de problemstillinger, som var beskrevet i foreningens henvendelser.

På baggrund af Justitsministeriets svar til mig udtalte jeg mig den 1. juni 2015 om sagen. Sagen blev omtalt i min beretning for 2015 (FOB 2015-29).

Jeg udtalte, at jeg fandt det meget kritisabelt, at der – med de ulemper, som dette havde haft for de pågældende ansøgere – havde kunnet gå flere måneder, efter at en ansøgning om bevarelse af dansk indfødsret var modtaget i ministeriet, før en sag var blevet oprettet, og der var blevet sendt en bekræftelse til ansøgeren med orientering om, hvornår sagen kunne forventes behandlet.

Endvidere fandt jeg det uheldigt, at vejledningen om indgivelsestidspunktet for ansøgninger om bevarelse af dansk indfødsret indtil maj 2014 – som jeg havde forstået det – gik ud på, at ansøgningen tidligst kunne indgives efter det fyldte 21. fødselsår.

Herudover fandt jeg det uhensigtsmæssigt, at vejledningen i passet ikke stemte overens med den øvrige vejledning om ansøgningstidspunktet og på daværende tidspunkt ikke var retvisende.

Den 15. februar 2016 rejste jeg – i forlængelse af min tidligere udtalelse – på ny sagen over for Udlændinge-, Integrations- og Boligministeriet, som i mellemtiden havde overtaget ressortansvaret for indfødsret. Jeg stillede i den forbindelse på ny en række spørgsmål om sagsbehandlingen i sager om bevarelse af dansk indfødsret.

I det følgende har jeg behandlet de rejste spørgsmål, jf. pkt. 2-5 nedenfor.

Som nævnt har Udlændinge-, Integrations- og Boligministeriet besvaret min henvendelse med sin udtalelse af 2. juni 2016.

Ministeriet har indledningsvis oplyst, at det fortsat ikke er muligt i forbindelse med udtræk af statistiske oplysninger i ministeriets sagsbehandlingssystem at skelne mellem sager om bevis for og bevarelse af dansk indfødsret, hvorfor ministeriets oplysninger omfatter begge typer af sager. Det samme gjorde sig gældende for de oplysninger, som jeg modtog fra Justitsministeriet i forbindelse med min tidligere undersøgelse (FOB 2015-29).

Jeg bemærker, at der som følge af det nævnte forhold er en vis usikkerhed i forhold til de præcise sagsbehandlingstider i sager om bevarelse af dansk indfødsret.

2. Sagsbehandlingstid mv.

2.1. Tabellerne nedenfor gengiver de oplysninger om behandlingen af sager om bevis for og bevarelse af dansk indfødsret, som jeg har modtaget fra Justitsministeriet og Udlændinge-, Integrations- og Boligministeriet:

Tabel 1

	Antal oprettede sager	Antal afgjorte sager	Nettoudvikling i sagsbeholdning	Gennemsnitlig sagsbehandlingstid i mdr.
2016 (fra den 1. januar til den 1. april)	170	235	-65	11,5
2015	1.137	1.166	-29	12,0
2014	930	724	+206	ca. 15,5*
2013	752	418	+334	ca. 9,7
2012	757	679	+78	(anslået) 7,5

* Den gennemsnitlige sagsbehandlingstid for 2014 er opgjort pr. 13. oktober 2014.

Tabel 2

	Antal verserende sager, som var modtaget for mere end 18 måneder siden	Heraf antal verserende sager, som var modtaget for mere end 2 år siden
Pr. 1. april 2016	137	78
Pr. 10. sep. 2014	181	89

2.2. Som det fremgår af tabel 1, var den gennemsnitlige sagsbehandlingstid i 2012 (anslået) 7,5 måneder, i 2013 ca. 9,7 måneder og i 2014 (pr. 13. oktober) ca. 15,5 måneder.

Den gennemsnitlige sagsbehandlingstid i sager om bevis for og bevarelse af dansk indfødsret var i 2015 12 måneder. Det har således ikke været muligt at nedbringe sagsbehandlingstiden i sager om bevis for og bevarelse af dansk indfødsret til 7 måneder, hvilket ellers var målet for 2015.

Den gennemsnitlige sagsbehandlingstid var i perioden fra den 1. januar til den 1. april 2016 11,5 måneder.

Udlændinge-, Integrations- og Boligministeriet forventer på baggrund af en række iværksatte tiltag, der yderligere skal effektivisere sagsgangene (jf. nærmere pkt. 2.5 nedenfor), i løbet af 2016 at få nedbragt den gennemsnitlige sagsbehandlingstid til 9 måneder.

2.3. Som det fremgår af tabel 1, blev der i 2012-2014 oprettet væsentligt flere sager om bevis for og bevarelse af dansk indfødsret, end der blev afgjort.

I 2015 og (de første tre måneder af) 2016 har ministeriet omvendt afgjort flere af disse sager, end der er oprettet. Antallet af afgjorte sager overstiger dog kun i mindre omfang antallet af oprettede sager.

2.4. Som det fremgår af tabel 2, verserede der pr. 10. september 2014 181 sager om bevis for og bevarelse af dansk indfødsret, der var modtaget for mere end 18 måneder siden. Heraf var 89 sager mere end 2 år gamle.

Det fremgår af Udlændinge-, Integrations- og Boligministeriets udtalelse af 2. juni 2016, at der pr. 1. april 2016 verserede 222 sager, som var modtaget i ministeriet for mere end 12 måneder siden, at der heraf var 59 sager, som på dette tidspunkt var mere end 18 måneder gamle, og at 78 sager var mere end 2 år gamle. Ministeriet har telefonisk supplerende oplyst, at de nævnte 59 verserende sager er modtaget for mere end 18 måneder siden, men mindre end 2 år siden.

2.5. Udlændinge-, Integrations- og Boligministeriet har i sin udtalelse af 2. juni 2016 oplyst, at ministeriet har iværksat en række yderligere tiltag med henblik på at effektivisere behandlingen af sager vedrørende bevis for og bevarelse af dansk indfødsret. Herunder er der indført et internt sagsstyringssystem, hvor der løbende bliver fulgt op på tidsfrister, ligesom der er indført et system med månedlige delmål for sagsbehandlingen.

Ministeriet har endvidere oplyst om et igangværende samarbejde med et konsulentfirma, der skal vurdere og udvikle forbedrings- og effektiviseringsforslag,

ligesom det bl.a. er besluttet at etablere et såkaldt præstationsprojekt, hvor Indfødsretskontorets medarbejdere mod betaling kan påtage sig at behandle sager uden for den normale arbejdstid med henblik på at nedbringe antallet af sager.

2.6. På denne baggrund konstaterer jeg følgende:

Den gennemsnitlige sagsbehandlingstid i sager om bevis for og bevarelse af dansk indfødsret er faldet fra 2014 til 2015, ligesom den gennemsnitlige sagsbehandlingstid er faldet fra 2015 til de første tre måneder af 2016. Sagsbehandlingstiden er nu (pr. 1. april 2016) gennemsnitligt under ét år.

I 2015 og de første tre måneder af 2016 er der blevet afgjort lidt flere sager om bevis for og bevarelse af dansk indfødsret, end der er blevet oprettet. Dette kan understøtte et indtryk af, at faldet i den gennemsnitlige sagsbehandlingstid vil fortsætte.

Der er fra den 10. september 2014 til den 1. april 2016 sket et svagt fald i antallet af sager, som har været under behandling i mere end 18 måneder. Der er imidlertid fortsat et betydeligt antal verserende sager, hvor sagsbehandlingstiden bliver betragteligt længere end ét år.

Jeg har noteret mig, at Udlændinge-, Integrations- og Boligministeriet – på baggrund af de iværksatte tiltag, der yderligere skal effektivisere sagsgangene – forventer, at den gennemsnitlige sagsbehandlingstid i løbet af 2016 nedbringes til 9 måneder.

Samlet finder jeg udviklingen i sagsbehandlingstiderne og i sagsbeholdningen i sager om bevis for og bevarelse af dansk indfødsret positiv, omend jeg mener, at der er grund til at være særligt opmærksom på den gruppe af verserende sager, hvis sagsbehandlingstid bliver betragteligt længere end ét år.

Jeg foretager mig på nuværende tidspunkt ikke mere vedrørende spørgsmålet om ministeriets sagsbehandlingstid i sager om bevis for og bevarelse af dansk indfødsret. Jeg henviser dog til pkt. 5 nedenfor.

3. Ansøgningstidspunktet

3.1. Det fremgår af det danske pas, at en dansk statsborger, som er født i udlandet og aldrig har boet i Danmark – og som ønsker at bevare sin danske indfødsret – må indgive ansøgning herom gennem en dansk diplomatisk eller konsulær repræsentation snarest efter det fyldte 21. år og senest inden det fyldte 22. år.

Da oplysningerne på Udlændinge-, Integrations- og Boligministeriets hjemmeside om, hvornår der kan ansøges om bevarelse af dansk statsborgerskab, i januar 2016 ikke stemte overens med de tilsvarende oplysninger i det danske pas, bad jeg Udlændinge-, Integrations- og Boligministeriet om at oplyse, om dette gav ministeriet anledning til overvejelser i forhold til at ændre vejledningen i passet.

3.2. Udlændinge-, Integrations- og Boligministeriet har oplyst, at ministeriet fortsat ikke finder det hensigtsmæssigt at ændre vejledningen i passet

Ministeriet har henvist til de senest iværksatte forbedringstiltag, hvorved sagsbehandlingstiden forventes yderligere nedbragt i løbet af 2016, jf. pkt. 2.5 ovenfor.

Udlændinge-, Integrations- og Boligministeriet har også henvist til, at ministeriet i lyset af den aktuelle sagsbehandlingstid har ændret vejledningen om tidspunktet for indgivelsen af en ansøgning om bevarelse af dansk indfødsret på ministeriets hjemmeside. Ministeriet har i udtalelsen herom nærmere anført følgende:

”Da hovedparten af de ansøgninger om bevarelse af dansk indfødsret, som modtages i ministeriet, er sager, der ikke skal forelægges for Ankestyrelsen, har ministeriet derfor – i lyset af den aktuelle sagsbehandlingstid – fundet anledning til at ændre teksten på hjemmesiden vedrørende tidspunktet for indgivelsen af en ansøgning om bevarelse af dansk indfødsret.

Det fremgår nu af ministeriets hjemmeside, at en ansøgning om bevarelse af dansk indfødsret som udgangspunkt kan indgives mellem det fyldte 21. og 22. år. Såfremt en ansøgning om bevarelse af dansk indfødsret er vedlagt dokumenter, der er udstedt af de officielle myndigheder i visse lande, kan ansøgningen dog indgives mellem det fyldte 20. og 21. år.

Det bemærkes, at det på hjemmesiden er angivet, hvilke landes officielle dokumenter, der er undtaget fra proceduren om forelæggelse for Ankestyrelsen.

Da hovedparten af de ansøgninger om bevarelse af dansk indfødsret, som modtages i ministeriet, ikke indeholder dokumenter, der skal forelægges for Ankestyrelsen, finder ministeriet heller ikke af den grund, at der bør ændres i den vejledning, der gives i det danske pas.”

3.3. Jeg har forstået Udlændinge-, Integrations- og Boligministeriet således, at vejledningen i det danske pas herefter for hovedparten af de sager, hvor ministeriet modtager en ansøgning om bevarelse af dansk indfødsret, vil være

retvisende. Jeg har i øvrigt noteret mig, at ministeriet foretager en screening af modtagne ansøgninger for at identificere sager, hvor der er behov for en hurtig afklaring af de statsborgerretlige forhold, jf. pkt. 4 nedenfor.

Jeg bemærker, at jeg finder det uhensigtsmæssigt, at vejledningen i passet stadig ikke stemmer overens med den vejledning om ansøgningstidspunktet, som fremgår af ministeriets hjemmeside, og således fortsat ikke i alle situationer er retvisende.

I lyset af det, som Udlændinge-, Integrations- og Boligministeriet har oplyst, foretager jeg mig imidlertid – på nuværende tidspunkt – ikke mere vedrørende spørgsmålet om vejledningen i passet.

4. Sagsoprettelse mv.

Udlændinge-, Integrations- og Boligministeriet har i sin udtalelse af 2. juni 2016 oplyst, at ministeriet fortsat opretter sager om bevarelse af dansk indfødsret mv. i umiddelbar forlængelse af modtagelse af ansøgninger herom, og at ministeriet inden for ca. 14 dage sender et kvitteringsbrev med orientering om den forventede sagsbehandlingstid.

Ministeriet har samtidig oplyst, at indkomne ansøgninger fortsat screenes ved modtagelsen med henblik på at vurdere, om der på et tidligt tidspunkt skal iværksættes relevante høringer, eller om sagen er af særligt hastende karakter.

I forbindelse med spørgsmålet om kvitteringsbrev har Udlændinge-, Integrations- og Boligministeriet dog bemærket, at det forventedes, at ministeriet i en kortere periode i forbindelse med overgangen til et nyt sagsbehandlingssystem ikke i alle sager ville have mulighed for at kvittere for sagens modtagelse inden for 14 dage.

Jeg har noteret mig det oplyste og hæfter mig ved, at der alene i en kortere periode måtte forventes problemer med at kvittere for en ansøgnings modtagelse inden for 14 dage. Jeg har i den forbindelse lagt til grund, at der i de pågældende sager efterfølgende hurtigst muligt kvitteres for modtagelsen af ansøgningerne.

Jeg foretager mig på baggrund af det oplyste på nuværende tidspunkt ikke mere vedrørende spørgsmålet om oprettelse af sager om bevarelse af dansk indfødsret.

5. Sagsbehandlingstiden i 2016

Jeg foretager mig på nuværende tidspunkt ikke mere i sagen.

Jeg vil i begyndelsen af 2017 bede Udlændinge-, Integrations- og Boligministeriet om at underrette mig om sagsbehandlingstiden mv. for 2016, herunder antallet af verserende sager, som er modtaget for mere end henholdsvis 12, 18 og 24 måneder siden.

Jeg henviser til Udlændinge-, Integrations- og Boligministeriets sagsnr. 2014-9309-0123.

Med venlig hilsen

Jørgen Steen Sørensen

Kopi til orientering:

Danes Worldwide

Skilleark

Dokumentnummer: 17/00124-1

JUSTITS MINISTERIET

Udlændingeafdelingen

Folketingets Ombudsmand
Gammeltorv 22
1457 København K

Dato: **13 OKT. 2014**
Kontor: Indfødsretskontoret
Sagsbeh: Julie Davidsen
Sagsnr.: 2014-9309-0123
Dok.: 1339760

1. Ved brev af 23. maj 2014 har Folketingets Ombudsmand anmodet Justitsministeriet om en udtalelse i anledning af en henvendelse fra Danes Worldwide vedrørende Justitsministeriets behandling af sager om bevarelse af dansk indfødsret.

Ombudsmanden har i den forbindelse stillet spørgsmål om bl.a. sagsbehandlingstid og antallet af modtagne, afsluttede og verserende sager vedrørende bevarelse af dansk indfødsret.

Justitsministeriet skal bemærke, at de sagskoder, der anvendes ved oprettelsen af sager vedrørende bevarelse af dansk indfødsret, tillige omfatter sager vedrørende bevis for dansk indfødsret. Det er på denne baggrund ikke muligt i forbindelse med udtræk af statistiske oplysninger i ministeriets sagsbehandlingssystem at skelne disse to sagskategorier. Ministeriets besvarelse af de stillede spørgsmål vil derfor omfatte begge sagstyper under et.

2. Folketingets Ombudsmand har i sit brev anmodet Justitsministeriet om at oplyse, hvor mange verserende sager om bevarelse af dansk indfødsret ministeriet har modtaget for mere end henholdsvis 18 måneder og 2 år siden.

Justitsministeriet kan i den forbindelse oplyse, at ministeriet pr. 10. september 2014 havde 181 sager, der er modtaget i ministeriet for mere end 18 måneder siden, heraf 89 sager, der er modtaget for mere end to år siden.

3. Folketingets Ombudsmand har endvidere anmodet Justitsministeriet om at oplyse, hvor mange ansøgninger om bevarelse af dansk indfødsret mini-

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

steriet har modtaget i henholdsvis 2012 og 2013, og hvor mange sager ministeriet har afgjort i den tilsvarende periode.

Justitsministeriet kan i den forbindelse oplyse, at ministeriet i 2012 modtog 757 ansøgninger og i 2013 752 ansøgninger om bevis for og bevarelse af dansk indfødsret. Ministeriet har i 2014 til og med den 1. oktober 2014 modtaget 711 ansøgninger.

I 2012 og 2013 færdigbehandlede Justitsministeriet henholdsvis 679 og 418 sager om bevis for og bevarelse af dansk indfødsret. I 2014 har ministeriet frem til den 1. oktober 2014 færdigbehandlet 358 sager.

4. Folketingets Ombudsmand har endvidere anmodet Justitsministeriet om at redegøre for den generelle sagsbehandlingstid i sager om bevarelse af dansk indfødsret, herunder sagsbehandlingstiden i henholdsvis 2012 og 2013, samt om at oplyse, om ministeriet har fastsat mål for sagsbehandlingstiden i disse sager.

Indfødsretskontoret overgik i april 2012 til et nyt sagsbehandlingssystem ved behandlingen af sager om bevis for og bevarelse af dansk indfødsret. Fra dette tidspunkt blev alle indkomne sager oprettet i det nye (og nuværende) sagsbehandlingssystem, mens verserende sager, der var oprettet i det tidligere sagsbehandlingssystem, i videst muligt omfang forsøgte færdigbehandlet, inden dette lukkede endeligt ned den 31. oktober 2012. De sager der ved lukningen af det tidligere sagsbehandlingssystem ikke var færdigbehandlede blev oprettet på ny i det nuværende sagsbehandlingssystem.

Det kan oplyses, at den gennemsnitlige sagsbehandlingstid for sager, der blev oprettet og færdigbehandlet i det nuværende sagsbehandlingssystem i 2012, var ca. 3,6 måneder.

Det er i det tidligere sagsbehandlingssystem ikke muligt elektronisk at udtrække oplysninger om sagsbehandlingstiden for sager, der blev færdigbehandlet i dette system i 2012. Justitsministeriet har i stedet foretaget en manuel gennemgang af alle sager med endetal "0", der blev færdigbehandlet i det tidligere sagsbehandlingssystem i 2012. Disse sager vurderes at udgøre et repræsentativt udsnit af alle sager fra den pågældende periode.

Denne gennemgang har vist, at den gennemsnitlige sagsbehandlingstid for disse sager var ca. 8,5 måneder.

På denne baggrund vurderer Justitsministeriet, at den gennemsnitlige sagsbehandlingstid for sager, der blev færdigbehandlet i 2012 (i såvel det nye som det gamle sagsbehandlingssystem), var ca. 7,5 måneder.

Den gennemsnitlige sagsbehandlingstid for sager, der blev færdigbehandlet i 2013, var ca. 9,7 måneder.

Sagsbehandlingstiden i sager om bevis for og bevarelse af dansk indfødsret er på nuværende tidspunkt ca. 15,5 måneder.

Dette svarer i det væsentlige til den nuværende sagsbehandlingstid i ministeriets sager om naturalisation.

Justitsministeriet har over for Folketingets Indfødsretsudvalg oplyst, at ministeriet i løbet af 2015 forventer at have nedbragt den gennemsnitlige sagsbehandlingstid i sager om naturalisation til 7 måneder.

Der er ikke fastsat et selvstændigt mål for sagsbehandlingstiden i sager om bevis for og bevarelse af dansk indfødsret. Justitsministeriet stiler dog efter, at sagsbehandlingstiden for ansøgninger om bevis for og bevarelse af dansk indfødsret skal nedbringes med henblik på, at sagsbehandlingstiden for disse sager – inden for samme tidshorisont som for naturalisations-sagerne – også skal være på 7 måneder.

Med henblik på at nå disse mål har Justitsministeriet iværksat en række tiltag, som har til formål at styrke og effektivisere behandlingen af såvel sager om naturalisation som sager vedrørende bevis for og bevarelse af dansk indfødsret.

Der er således tilført betydelige medarbejderressourcer til Justitsministeriets Indfødsretskontor i løbet af 2013 og 2014. Der er i tilknytning hertil gennemført større organisatoriske ændringer i Indfødsretskontoret.

Dette har i forhold til behandlingen af sager om bevis for og bevarelse af dansk indfødsret bl.a. betydet, at der i foråret 2014 blev oprettet en specialiseret enhed, der alene har fokus på at behandle denne type sager.

Endvidere er en række sagsgange blevet ændret for at sikre en hurtigere og mere effektiv sagsoplysning samt en tidligere besvarelse af henvendelser i de konkrete sager. Justitsministeriet har endvidere taget initiativ til drøftel-

ser med Ankestyrelsen med henblik på at effektivisere behandlingen af sager om bevis for og bevarelse af dansk indfødsret, hvor sagens afgørelse forudsætter, at der foretages en ægthedsvurdering af eksempelvis vielsesattester eller fødselsattester.

Endelig bemærkes, at der i forbindelse med styrkelsen af indsatsen på dette område, har været betydeligt fokus på at få afsluttet ældre – og i visse tilfælde vanskelige – sager, hvilket har betydet, at sagsbehandlingstiden i de sager, der er blevet afsluttet i den senere tid har været længere, end hvad der er tilfældet for en gennemsnitlig sag om bevis for og bevarelse af dansk indfødsret.

5. Folketingets Ombudsmand har endvidere anmodet Justitsministeriet om at redegøre for, hvorledes ministeriet forholder sig til, at der angiveligt ikke er overensstemmelse mellem de oplysninger om hvornår ansøgninger bør indgives, som nu fremgår af ministeriets hjemmeside, og de oplysninger, som fremgår af diverse ambassaders hjemmesider og af det danske pas.

Justitsministeriet orienterer på ministeriets hjemmeside om, at sagsbehandlingstiden i sager om bevis for og bevarelse af dansk indfødsret på nuværende tidspunkt er på 14-16 måneder regnet fra ansøgningens modtagelse i ministeriet.

I tilknytning hertil fremgik det tidligere af Justitsministeriets hjemmeside, at man tidligst kunne søge om bevarelse af dansk indfødsret, når man var fyldt 21 år.

Justitsministeriet har i begyndelsen af maj måned 2014 ændret vejledningen på hjemmesiden, således at det nu fremgår, at ansøgninger om bevarelse af dansk indfødsret henset til den aktuelle sagsbehandlingstid som udgangspunkt bør indgives mellem det fyldte 20. og 21. år.

Justitsministeriet har orienteret Udenrigsministeriet om ændringen af vejledningen på Justitsministeriets hjemmeside med henblik på at Udenrigsministeriet kan sikre en korrekt vejledning af danske statsborgere i udlandet.

Udenrigsministeriet har over for Justitsministeriet oplyst, at Udenrigsministeriet for at informere danskere i udlandet om, at ansøgninger om bevarel-

se af dansk indfødsret som udgangspunkt bør indgives mellem det fyldte 20. og 21. år, har iværksat informationstiltag.

Udenrigsministeriet har således instrueret alle danske repræsentationer om:

- 1) på repræsentationernes respektive hjemmesider at offentliggøre en nyhed, som henviser til Justitsministeriets hjemmeside,
- 2) at vejlede kunder i overensstemmelse med ændringen,
- 3) at underrette underliggende honorære konsulater om ændringen med henblik på konsulaternes vejledning af kunder,
- 4) at sende nyhedsteksten til danskere, som har registreret sig på Danskerlisten som fastboende, og som har givet samtykke til, at Udenrigsministeriet må kontakte dem i anden anledning end i forbindelse med en krisesituation, og
- 5) at sende nyhedsteksten til danske foreninger til underretning.

For så vidt angår vejledningen i danske pas, har det været Justitsministeriets vurdering, at gyldighedsperioden af disse pas, sammenholdt med det forhold, at sagsbehandlingstiden i løbet af 2015 forventes at være normaliseret, gør, at det ikke vil være hensigtsmæssigt i den mellemliggende periode at ændre oplysningen i de danske pas.

Når Justitsministeriet har fået nedbragt sagsbehandlingstiden for ansøgninger om bevis for og bevarelse af dansk indfødsret til et niveau, hvor ansøgningerne kan indgives efter det fyldte 21. år og færdigbehandles i passende tid inden ansøgerne fylder 22 år, vil ministeriet tilpasse vejledningen på hjemmesiden samt orientere Udenrigsministeriet med henblik på, at Udenrigsministeriet kan tilpasse deres vejledning til danske statsborgere i udlandet.

6. Folketingets Ombudsmand har yderligere anmodet Justitsministeriet om at oplyse, om ansøgninger tidligere blev afvist, hvis de blev indgivet til Justitsministeriet forud for en ansøgers fyldte 21. år, samt om at oplyse, om en ansøgning indgivet inden et bestemt fødselsår i dag kan tænkes at blive afvist.

Justitsministeriet kan i den forbindelse oplyse, at ministeriet behandler ansøgninger uanset, hvornår de indgives, men at ministeriet i sager, der færdigbehandles lang tid før den pågældende ansøger fylder 22 år, udsteder et indfødsretsbevis til den pågældende ansøger med et forbehold for fortabelse af dansk indfødsret efter indfødsretslovens § 8.

Det følger af indfødsretslovens § 8, at den, der er født i udlandet og aldrig har boet her i riget og ej heller har opholdt sig her under forhold, der tyder på samhørighed med Danmark, taber sin danske indfødsret ved det fyldte 22. år, medmindre den pågældende derved bliver statsløs. Justitsministeren kan dog efter ansøgning indgivet inden dette tidspunkt tillade, at indfødsretten bevares.

Vurderingen af, om indfødsretten er bevaret, foretages således så tæt på det fyldte 22. år som muligt, og vurderingen foretages efter den på dette tidspunkt gældende ret.

Ministeriet har i forbindelse med fremsendelse af beviser med § 8-forbehold hidtil vejledt den pågældende ansøger om at søge på ny så tæt på det fyldte 22. år som muligt. Denne vejledning er nu ændret, så det fremgår, at der bør søges tættere på, at den pågældende fylder 22 år, og at nærmere oplysninger om sagsbehandlingstid og anbefalinger vedrørende hvornår, ansøgning konkret bør indgives, løbende opdateres på ministeriets hjemmeside.

7. Folketingets Ombudsmand har desuden anmodet Justitsministeriet om at redegøre for baggrunden for, at ministeriet har ændret informationerne på ministeriets hjemmeside i forhold til ansøgerens tilknytning til Danmark, samt om Justitsministeriets bemærkninger til, at der på grund af sagsbehandlingstiden på 14-16 måneder skulle være personer, som risikerer at stå uden pas i en periode.

Justitsministeriet kan vedrørende informationen på ministeriets hjemmeside oplyse, at der løbende opstår behov for at justere informationen til borgerne på ministeriets hjemmeside. Der blev således i løbet af sommeren 2013 ændret i vejledningen vedrørende tilknytning til Danmark, idet det på baggrund af henvendelser til ministeriet kunne konstateres, at vejledningen kunne give anledning til misforståelser.

For så vidt angår Justitsministeriets behandling af ansøgninger, der indgives kort før en ansøgers fyldte 22. år, kan det oplyses, at Justitsministeriet som udgangspunkt behandler sagerne i den rækkefølge, som de modtages i ministeriet. Der vil dog kunne være situationer, hvor der efter en konkret vurdering er anledning til, at konkrete sager fremskyndes. Det kan eksempelvis være i situationer, hvor en person i forbindelse med skoleophold i Danmark eller i udlandet har et særligt behov for at få afklaret sit statsborgerretlige forhold. Justitsministeriet bestræber sig naturligvis på at behand-

le denne type sager inden for en tidsfrist, der tager højde for, om de pågældende ansøgere ellers vil kunne komme til at stå i en særligt belastende situation.

8. Endelig har Folketingets Ombudsmand anmodet Justitsministeriet om at forholde sig til det af Danes Worldwide anførte om, at Justitsministeriet i en række tilfælde ikke har sendt en bekræftelse på modtagelse af en ansøgning om bevarelse af dansk indfødsret inden for kort tid efter at ansøgningen er modtaget.

Justitsministeriet kan oplyse, at ministeriet i en længere periode efter ressortomlægningen i 2011-2012 har haft et betydeligt efterslæb på oprettelsen af sager om bevis for og bevarelse af dansk indfødsret, og at ministeriet i denne periode først har sendt en bekræftelse til ansøgeren med orientering om, hvornår sagen kunne forventes behandlet, når sagen blev oprettet, hvilket efter omstændighederne kunne være flere måneder efter ansøgningens modtagelse.

Dette er ikke tilfredsstillende, og Justitsministeriet har bl.a. derfor tilført ministeriets Fælles Service yderligere ressourcer, således at efterslæbet nu er indhentet, og sagerne i dag oprettes i umiddelbar forlængelse af modtagelsen i ministeriet. Der udsendes i den forbindelse et kvitteringsbrev, hvori der orienteres om den generelle sagsbehandlingstid.

Med venlig hilsen

Kim Lunding

Bagside

Antal filer:

3
